

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601, тел. факс: (044) 278-83-90, тел. (044) 284-05-54,
278-82-90; e-mail: minregion@minregion.gov.ua, сайт: www.minregion.gov.ua;
код згідно з ЄДРПОУ 37471928

№ _____ на № _____ від _____

Вінницька районна рада

Міністерство розвитку громад та територій України розглянуло лист Вінницької районної ради Вінницької області від 04.02.2021 № 01-03/139, який надійшов листом Секретаріату Кабінету Міністрів України від 16.02.2021 № 4799/0/2-21, щодо недопущення підвищення тарифів на комунальні послуги в період карантину і в межах компетенції повідомляє.

Питання щодо формування і встановлення цін/тарифів на природний газ та послугу з його розподілу, електричну енергію не відносяться до компетенції Мінрегіону.

Що стосується тарифів на інші комунальні послуги, зазначаємо наступне.

Формування, встановлення та застосування тарифів на комунальні послуги здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

Для встановлення тарифів на комунальні послуги, а саме тарифів на послуги з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, суб'єкти господарювання подають до органу уповноваженого встановлювати тарифи (на сьогодні це Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) і органи місцевого самоврядування) заяву та розрахунки тарифів за встановленими такими органами формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час їх проведення.

НКРЕКП встановлює тарифи на вказані комунальні послуги для тих суб'єктів господарювання, які підпадають під її регулювання. Для решти суб'єктів господарювання, які не регулюються НКРЕКП, тарифи на комунальні послуги встановлюються органами місцевого самоврядування.

За вимогами чинного законодавства України уповноважені органи зобов'язанні встановлювати тарифи на комунальні послуги в розмірі економічно обґрунтованих витрат.

Таким чином, рішення про встановлення тарифів на комунальні послуги може прийматися **лише уповноваженими органами.**

Відповідно до статті 12 Закону України «Про ціни і ціноутворення» державні регульовані ціни **повинні бути економічно обґрунтованими** (забезпечувати

СЕД Мінрегіон IT-Enterprise
вн. №1816608
Підписувач Хоцянівська Наталя Володимирівна
Сертифікат 5FBB77F7B650371D04000003A2000001D4C0000
Дійсний з 12.05.2020 12:20:31 по 12.05.2022 12:20:31

№7/10.2/3910-21 від 16.03.2021

відповідність ціни на товар витратам на його виробництво, продаж (реалізацію) та прибуток від його продажу (реалізації).

Установлення Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування державних регульованих цін на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, без визначення джерел для відшкодування різниці між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів не допускається і може бути оскаржено в судовому порядку (стаття 15 цього Закону).

При цьому звертаємо увагу, що тарифна політика в житлово-комунальному господарстві безпосередньо залежить від цінової політики в паливно-енергетичному комплексі.

Зміни вартості природного газу, електричної енергії призводять до об'єктивної необхідності перегляду уповноваженими органами тарифів на теплову енергію, послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення для населення, адже у структурі собівартості послуг з тепlopостачання витрати на природний газ займають 60-70%, а у структурі собівартості послуг з централізованого водопостачання і водовідведення витрати на електричну енергію – 25-30%.

Крім того, зміна розміру мінімальної заробітної плати, вартості матеріалів, комплектуючих також призводить до збільшення вартості комунальних послуг.

Надання споживачам послуг за тарифами, які не відшкодовують фактичних витрат підприємств, призводить до обмеженості коштів підприємств для здійснення розрахунків за спожиті енергоносії, виплати заробітної плати працівникам, сплати податків та обов'язкових платежів до бюджету.

Згідно із статтею 3 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» одним з принципів, на яких ґрунтується державна політика у сфері житлово-комунальних послуг, є принцип забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги, **на умовах самофінансування, досягнення рівня економічно обґрунтованих витрат на виробництво таких послуг.**

Таким чином, питання щодо тарифів на комунальні послуги є досить непростим, оскільки за своєю суттю є як економічним, так і соціально спрямованим. З одного боку розмір плати за комунальні послуги зачіпає інтереси пересічних громадян – споживачів послуг, з іншого - кожне підприємство галузі – виконавців послуг.

Від стану оплати споживачів залежить не лише якість комунальних послуг, а й можливість функціонування підприємств та безперебійне надання ними життєвоважливих послуг.

Разом з тим, в умовах загострення ситуації, що виникла у зв'язку із зростанням цін/тарифів на природний газ та електричну енергію, послуги з розподілу природного газу, Мінрегіону разом із іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади, НАК «Нафтогаз України», Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» було доручено підготувати Меморандум про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері централізованого постачання теплової енергії та постачання гарячої води (далі - Меморандум).

СЕД Мінрегіон IT-Enterprise
вн. №1816608

Підписувач Хоцянівська Наталія Володимирівна
Сертифікат 5FB77F7B650371D040000003A2000001D4C0000
Дійсний з 12.05.2020 12:20:31 по 12.05.2022 12:20:31

№7/10.2/3910-21 від 16.03.2021

09.02.2021 Меморандум було укладено між Урядом в особі Міністра розвитку громад та територій України та першого заступника Міністра енергетики України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, НАК «Нафтогаз України» і Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України».

Основною метою Меморандуму є уникнення навантаження на домогосподарства та недопущення зростання для них вартості послуг з тепlopостачання в опалювальному періоді 2020-2021 року, забезпечення стабільного функціонування підприємств тепlopостачання та недопущення збоїв у їх роботі і наданні послуг для споживачів.

Вказаний Меморандум набирає чинності з дня його підписання Сторонами (тобто, з 09.02.2021).

Зокрема, пунктом 1 Меморандуму передбачено недопущення застосування до кінцевих споживачів комунальних послуг (населення) підвищених тарифів на послуги з централізованого опалення, постачання теплової енергії та постачання гарячої води в опалювальному періоді 2020-2021 року.

Принагідно зазначаємо, що з метою посилення соціального захисту громадян в умовах карантину, Урядом запроваджено низку заходів, зокрема, і в частині надання і оплати житлово-комунальних послуг.

25 березня 2020 року Кабінетом Міністрів України прийнято постанову № 247 «Про особливості надання житлових субсидій», якою передбачено спрощення порядку надання житлової субсидії та запроваджено додаткову компенсацію громадянам витрат на оплату комунальних послуг.

Згідно з цим нормативно-правовим актом Уряд постановив:

заборонити на період карантину припинення надання житлових субсидій у випадках, передбачених Положенням про порядок призначення житлових субсидій, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848, крім обставин, що унеможливають надання житлової субсидії, зокрема у разі переїзду домогосподарства в інше житлове приміщення (будинок) або у разі смерті одинокі особи;

забезпечити призначення житлової субсидії на наступний період усім домогосподарствам, які отримували житлову субсидію в опалювальному періоді 2019–2020 років, без заяв громадян про призначення житлових субсидій;

призначати житлову субсидію громадянам, які були звільнені з роботи в період карантину, відповідно до пункту 1 частини першої статті 40 Кодексу законів про працю України і зареєструвалися в службі зайнятості як безробітні;

на період карантину проводити розрахунок житлових субсидій з урахуванням збільшених на 50 відсотків соціальних нормативів, у межах яких надається субсидія на оплату житлово-комунальних послуг, що встановлені підпунктами 2 – 6 пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 409 (соціальні нормативи користування послугами з централізованого водопостачання, постачання гарячої води, централізованого водовідведення, газопостачання і електропостачання для побутових потреб (окрім опалення)).

Водночас постановою відтерміновано до першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому буде відмінено карантин, базову норму плати за послуги для субсидіантів (20% середньомісячного сукупного доходу домогосподарства), яку мало бути запроваджено з 01.05.2020 року.

СЕД Мінрегіон IT-Enterprise
вн. №1816608

Підписувач Хоцянівська Наталія Володимирівна
Сертифікат 5FBB77F7B650371D040000003A2000001D4C0000
Дійсний з 12.05.2020 12:20:31 по 12.05.2022 12:20:31

№7/10.2/3910-21 від 16.03.2021

Таким чином, громадянам, які мають фінансові проблеми в період карантину, можна скористатися Програмою житлових субсидій, яка на сьогодні залишається головним механізмом соціального захисту найбільш вразливих верств населення та гарантує стабільність витрат на оплату житлово-комунальних послуг.

Разом з тим інформуємо, що згідно із Законом України від 17.03.2020 року № 530-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» на період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), та протягом 30 днів з дня його відміни забороняється, зокрема:

- нарахування та стягнення неустойки (штрафів, пені) за несвоєчасне здійснення платежів за житлово-комунальні послуги;
- припинення/зупинення надання житлово-комунальних послуг громадянам України у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі;
- примусове виселення із житла та примусове стягнення житла (житлових будинків, частин житлових будинків, квартир, кімнат у квартирах, кімнат, житлових секцій чи блоків у гуртожитках, інших жилих приміщень), що належить на праві приватної власності громадянам України, під час примусового виконання рішень судів щодо стягнення заборгованості за житлово-комунальні послуги.

Заступник Міністра

Наталія ХОЦЯНІВСЬКА

Кравченко Наталія,
Пасак Віта, 207 1 709

СЕД Мінрегіон IT-Enterprise
вн. №1816608
Підписувач Хоцянівська Наталія Володимирівна
Сертифікат SFBB77F7B650371D04000003A2000001D4C0000
Дійсний з 12.05.2020 12:20:31 по 12.05.2022 12:20:31

№7/10.2/3910-21 від 16.03.2021